

زیارت جامعه کبیره امام هادی(ع) مشور بلند امام شناسی است

یک محقق با بیان اینکه زیارت جامعه کبیره امام هادی(ع) مشور بلند امام شناسی است، گفت: آیت الله جوادی آملی در شرح زیارت جامعه کبیره، جایگاه ویژه ای برای انسان کامل به عنوان واسطه بین خلق و خالق، قائل است.

یک محقق با بیان اینکه زیارت جامعه کبیره امام هادی(ع) مشور بلند امام شناسی است، گفت: آیت الله جوادی آملی در شرح زیارت جامعه کبیره، جایگاه ویژه ای برای انسان کامل به عنوان واسطه بین خلق و خالق، قائل است.

به گزارش خبرنگار مهر، حجت الاسلام محمد صفایی، عضو پژوهشگاه علوم و حیان معارج که کار تهیه و تنظیم کتاب ادب فنای مقربان (شرح زیارت جامعه کبیره امام هادی(ع) آیت الله جوادی آملی را انجام داده در مورد این کتاب و این دعای با اهمیت گفت: زیارت جامعه کبیره امام هادی(ع) منشور بلند امام شناسی است. نخستین ویژگی شرح جامعه کبیره جامعیتی است که در این اثر وجود دارد و استاد جوادی آملی از منظرهای گوناگون به مسأله نگریسته اند.

وی افزود: ایشان در شرح زیارت جامعه کبیره، جایگاه ویژه ای برای انسان کامل به عنوان واسطه بین خلق و خالق، قائل است، بدین معنا که فیض الهی که نازل می شود، هیچ کدام از انسانها توانایی گرفتن آن فیض را ندارند. آن فیض باید در ظرفیت وجودی انسان کامل قرار گیرد و آن انسان کامل، فیض را بین همه نیازمندان - که شامل همه موجودات از انسانها گرفته تا حیوانات و حتی فرشتگان می شود - توزیع کند. استاد تصریح می کنند که حتی جبرئیل(س) هم باید فیض را از پیامبر اکرم(ص) بگیرد. آیت الله جوادی آملی در شرح برخی فرازهای زیارت جامعه کبیره، مباحث طولانی و دقیقی دارند و به عنوان نمونه در آیه تطهیر حدود ۳۰۰ صفحه بحث می کنند.

اشکالات مختلفی به زیارت جامعه کبیره وارد شده است که ایرادهای روایی و نقلی در این کتاب پاسخ داده شده است. این اشکالات، گاهی روایی و گاهی تاریخی است. همچنین ممکن است درباره سیره ای که از ائمه(ع) نقل شده نیز مشکلاتی وجود داشته باشد که در کتاب «ادب فنای مقربان» به آن پاسخ داده شده است. شبهاتی که به مباحثی همچون ضرورت امام، جایگاه امام و ویژگی های امام وارد می شود، نیز در این کتاب پاسخ داده شده است. پاسخ به شبهاتی که در روند شرح زیارت جامعه کبیره پیش می آید، یکی از عمده ترین ویژگی های این اثر گران سنگ است. یکی از شبهاتی که در این کتاب پاسخ داده شده، تهمت است که نسبت به این زیارت شریف گفته اند و آن اینکه زیارت جامعه کبیره در حقیقت مرام نامه شیعیان غالی است.

وی با تأکید بر اینکه آیت الله جوادی آملی این شبهات و شبهات دیگر را هم بر اساس آیات قرآن کریم و هم با تکیه بر روایات متقن و غیرقابل خدشه و همچنین با بهره گیری از ادله عقلی پاسخ داده اند، اظهارداشت: ایشان بارها سفارش کرده اند که اشکالات روز که در جامعه رایج است، همچنین اشکالاتی که در کتب پیشینیان آمده و یا اشکالاتی که ضمن بحث خود را نشان می دهد، شناسایی شوند تا پاسخ آن داده شود.

صفایی در ادامه سخنانش تصریح کرد: بسیاری از جملات و عبارات زیارت جامعه کبیره، برگرفته از قرآن کریم و روایات است. مثلاً عبارت «عصمکم ا... من الزلل و طهرکم من الدنس و اذهب عنکم الرجس و طهرکم تطهیراً» نیز برگرفته از آیه ۳۳ سوره مبارکه احزاب است. باید مراقب باشیم که تمجیدهای این دعا از ائمه(ع)، توحید ما را خدشه دار نکند. به همین دلیل است که در جای جای زیارات دیده می شود که به توحید خدای متعال و همچنین عبودیت اهل بیت(ع) اشاره می شود و این مطلب در زیارت جامعه کبیره نیز دیده می شود و این مسأله مورد تأکید ویژه آیت الله جوادی آملی است. شاید به همین دلیل باشد که در ابتدای زیارت جامعه کبیره ۱۰۰ مرتبه ذکر الله اکبر آمده است.